

Lo Somatení

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimars 2 de Febrer de 1897

Núm. 3.184

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P. as. 1/30
a provincies trimestre. P. as. 1/20
Estranger y Ultramar. P. as. 7/10
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, plassa Sant Jaume, 7.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLÉS

GRANS CRIADERS DE CEPES AMERICANS

E HISPANO-AMERICANS

EN

Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, provehiders dels principals Centres, comarcas agrícoles, viviers oficals y particulars del Estranger, Península y Balears, premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs vitícola de Badalona de 1892. Representació en totes las provincies d' Espanya.

Demànis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent, 61, Barcelona

SUB-DIRECCIÓ

Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA

Pere Fàbregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus!

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las plantas necessitan y en la forma més convenient per sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donánlosi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesán sobre ellas, augmentant lo rendiment d' un mode sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial per a cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu per a cultiu de Cereals, Patatas, Hortalissas, Afuls, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial per a cultiu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots
LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,

REUS

Dias de despaig tots los festius.

A VIS

D. MARINA GAVALDA CAPARO

LLEVADORA

Aprobada per la Real Academia de medicina y cir-
rurgia de Barcelona.

S' ha establert en Reus, carrer del Galló, nú-
mero 22, pfs primer.

SECCIÓ DOCTRINAL

¿Qué es lo regionalisme?

Molts se preguntan; ¿qué es lo regionalisme? Lo regionalisme es avuy com sempre, la fórmula de la idea de justicia, en la última de sas evolucions coneguda, l' origen de totes nostras llibertats, l' acceptació social d' aquesta soberania que la ciencia moderna lloa, encó-
mia y pregona com a suprema manifestació de la veritat absoluta, com la més exacta interpretació de tot dret.

Ja sé que, desgraciadament molts catalans, sinó en públich, en secret, protestarán d' aquesta definició; mes sas protestas no deuen espantar als bons regions, listas. Unas serán inspiradas per la hipocresia, altres per la ignorancia, cap per la ciencia.

Es una veritat terrible; molts que s' diuhen amants

de Catalunya, no tenen plena conciencia de la nostra idea, del nostre sistema.

Nostres adversaris ho declaran a tots moments ab la bona intenció que s' de suposar, y tenen rahó. Nos falta aquell poble intel·ligent, únich que conou y transforma las societats, l' únich que resolt los grans problemas, las mes justas causas. Pera que triunfés la doctrina de Jesucrist, fou precis un Origenes que la racionalisés servintse de la filosofia antiga. Proudhon, Bollen, Say, Blanqui y Tolstoi, han fet mes innovacions en la economia política, que tots los socialistas y terroristas junts, ab sas protestas de humanitarisme y declamacions exaltadas.

També molts dirán: es una imprudencia descobrir nostre part vulnerable, nostra debilitat numérica. No admeto tal argument. No ensenyem a ls pobles a ser llógichs, y derramarán una y cent vegadas esterilment sa sanch en altres tantas revolucions. No dirigim la veu reclamant l' assili de tots los regionalistas sens distinció de classes y de partits, y nostre veu será la veu del que clama en el desert.

Las preocupacions mes arreladas, los rezels mes infundats, son los que mes necessitan arrencarse de la conciencia del poble pera que fructifiqui nostra idea; ¿Que aquesta crida l' atenció, que se la mira ab desconfiansa, y en consecuencia, troba decidits adversaris? ¡Millor! Desgraciada la idea que no arriba a sublevar contra si l' ánimo de certas gentes! Adquirirá difícilment prosselits; morirá olvidada. Es veritat que l' Capitoli y la Roca Tarpeya estarán per ella lluny, molt lluny l' un de l' altre, si, mes viurá y morirá despreciada. No contarà entre sos héroes, entre sos mártirs, ni un Claris; ni un Fivaller.

Seguim sos passos, imitemlos y nostre victoria es segura, destruhirém tots los obstacles.

En vá s' oposarán al logro de nostre empresa la espasa, las cadenas y la ciouta; lo Regionalisme será nostra religió, nostra vida, nostre tot; lo proclamarem incoercible, póguent sols atribuhir a nostre miseria y debilitat, sas limitacions exteriors. Moderns estoichs, del mateix modo sabrém repetir aquellas paraulas de que nos parla Tácito, en sos anals, llibre 12, página 56. «Ave imperator morituri te salutant» al Degollar-se dinoñ mil homes en la planura de Fuciu, com exclamar ab veu estrident, ab la veu del martiri, pera que tot lo mon ho senti «Voluntas, etiam coacta, voluntas est.»

Pineda, Janer de 1897.

La familia

¡Santa paraula, que no s' pronuncia sense respecte, conmovent lo cor menos sensible! Ella nos recorda

afeccions puras, sérs estimats, grans estímulos y nostras continuas aspiracions y fatigas.

Suposant que la humanitat pogués existir sense la familia, lo mon sería un caos, ahont sols regressin la impuresa, la infamia y l' egoisme.

Sense la familia, no s' comprén la vida: aquélla es tot per a l' home, y suprimida, se suprimiria l' género humá. En va se buscará un poble ahont no existeixi tal institució, anterior a las lleys y als progressos civilisadors, encarnada en lo cor del home, que podrá perdre ó guanyar en sensibilitat per la influencia dels temps, de las circunstancias ó de la educació; pero que será l' mateix en totes las edats y en tots los paisos, resultant, al mateix temps que un sentiment, una necessitat que, per fortuna, veyém realizada.

Pera l' artesá que passa sa vida entregat a rudas feynas, constituheix lo major estimul de son treball y la major de sas satisfaccions, repartir entre sa esposa y fills lo tros de pá guanyat a forsa de constancia y de fatiga; y l' que sense ditxa, contempla als seus fillets, demacrats per la miseria, al veure sas privacions busca per tot arreu lo medi d' aliviarlos y arriba fins a abandonar sa patria, desprenentse potser de lo necessari pera la seva subsistencia, sens perdonar sacrifici que estigui al seu alcans pera aliviar la pobresa de sa casa.

Y si l' home consagra sa vida a la familia, la muller no fa menos que éll, establintse entre abdos una lluyta, una competencia, pera sacrificarse per ella. Per qui, sino, s' afana la companyera de nostra existencia, sino per nosaltres y per los sérs a quins deu ó ha donat la vida?

Cuan ne vegém alguna que, sense esperansa de recompensa, vetlla al capsal d' un lit, segurament descansará en ell lo vell pare, lo germá estimat, l' home a qui entregá son cor, sos béns y sa sort, ó l' fill que en curta edad se despedeix del mon, emportantse ab éll la ditxa d' aquella dona, d' aquella mare, que anticipadament plora sa desgracia. ¡Plor sublim y pur! Desgraciats los que no han vist aixas llágrimas, sortidas de lo més profón del cor, perque no póguent viure sense la familia, la buscan ficticia, consolantse ab anomenar pares y germans als que no essentho per vinculs de sanch, ho son tant sols per los de la ley ó del amor!

Los que per circunstancias especiales han arribat a quedarse sense cap parent, encarque vivint en lo bullici del mon, arriban, més aviat ó més tart, a envejar a sos semblants; y espantats de la societat en que s' mouhen, fan objecte de son carinyo a una ó més personas, a quinas, segons frase vulgar, tractan com de familia.

¿Qué significan aquestos fets? Que es tan necessaria pera la vida la familia, com l' aliment pera reparar las pérduas de nostre organisme. Pera suprimirla hauria de comensarse suprimint necessariament lo cor humá.

F. FABRA.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 1 de Febrer de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÒMETRE aneroidè	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	747 749	53 50	0'	12	Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol. 95	5	8 10	O.	Cumul. 0/4	0/8
	Sombra 78					

Després d'una curta malaltia morí ahir a Barcelona havent de ser enterrat avuy ahont s'hi trobava accidentalment lo Sr. D. Agapito Lamarca y Quintana, pare polítich de nostre amich lo Sr. D. Pau Font de Rubinat.

Lo Sr. Lamarca possehia'l títol d'Arquitecte de la Escola de Nobles Arts de Sant Fernando, y, com a tal, era l'autor d'un dels primitius panteons de nostre cementiri general si bé aquesta carrera no la cultivaba feya ja anys pera dedicarse en la agricultura en las varias possessions que tenia en varias parts de nostre Principat.

En la cosa pública s'havia dedicat també lo malhaurat senyor en la provincia de Lleyda d'ahont era natural, haventhi exercit varis importants càrrechs y una grandíssima influencia, degut també al caràcter actiu y viril que l'adornavan.

La mort de D. Agapito de Lamarca será sens dupte sentida per tothom, havent causat una fonda ferida en los cors de sas carinyosas fillas D.ª Maria y D.ª Eugenia Lamarcá y de Mier y de sos fills polítichs senyors Font de Rubinat y Maciá, als qui doném lo pésam més sentit, associantnos de tot cor en son greu dolor.

Dissapte últim entrà en lo port de Tarragona lo vapor «Iberia» que procedent de Bergen ha conduhit 50 mil kilos de bacallá pera la acreditada casa tractant ab pesca salada en aquesta ciutat los senyors Massó y Ferrando.

Aquest vapor ha sigut un dels lants que en lo port de Tarragona ha vingut expressament fletat per una casa de comers d'aquesta plassa, de manera que aixó dona a conèixer la importancia que la casa Massó y Ferrando ha sapigut donar al negoci de bacallá, que fou durant molt temps tributaria nostra plassa de la de Tarragona.

Segons tenim entés la casa remitent es una de las que en major escala fan lo negoci en Bergen, per lo crèdit que gosa enter las millors trias ó classes del citat article.

La junta local de sanitat no pogué ahir pendre cap acord per no haver assistit a la reunió mes que tres senyors vocals.

Lo senyor Alcalde manifestá als reunits que cridaría en sessió de segona convocatoria per poguer pendre algún acord, per lo que foren cridats ó sia referent a la peste babónica.

A veure donchs si també farán lo sort los senyors vocals que ahir no feren cap a la cita.

Las Juntas Directivas de las societats «El Alba» y Centro Republicano Democrático Autonomista han tingut la atenció d'enviarnos dos invitacions de senyora pera ls balls de disfressas que aquesta nit tindran lloch en sos concorreguts salons.

Las invitacions de «El Alba» estampadas en la impremta de nostre impressor y amich Sr. Ferrando son de molta novetat, figurant en la cara principal un grabat d'una disfressa, qual dibuix es degut al llápis del dibuixant també amich nostre Sr. Clausells.

La inauguració del saló de billars y sala de tresillo del Gran Café-Restaurant de París, se verificá diumenje a la nit ab un espléndit banquet que ls propietariars d'aquest acreditat café Srs. Montserrat y Giró organisaren en obsequi als artistes y a la premsa.

Tractantse del Restaurant del caté de París, sobran quants elogis poguem fer, tant de lo ben codimentats que estavan los variats plats que componian lo menú com del esmero ab que forem servits los comensals, puig no una sola, sino varias, han sigut las vegadas que hem tingut ocasió de fer ressaltar que la cunya del Restaurant del Café de París, tal y com la tenian y la tenen montada avuy dia ls Srs. Montserrat y Giró, está a la altura de las millors de las grans capitals:

Lo menú del sopar, titulat modest per los Srs. Mont-

serrat y Giró era'l següent: entreteniments, purée, filet, Peix, Pernil en dols, Gelatina, pollastre rostit, y postres variats. Vins: Claret-Fumeña y Xampany-Soberano de Reus. Licors: Xartreuse y Cognac, Café y habanos.

Plats que tots foren servits ab l'esmero que té acreditat, y que foren també molt del gust dels comensals tots, per lo ben codimentats.

Durant lo sopar regná la més franca alegría y anició, com no podia succehir lo contrari, puig al costat del artista que crea, s'hi trobava'l periodista encarregat de fer ressaltar las bellesas de las sevas concepciones. Era un conjunt del tot armónich:

Al destaparse'l xampany lo Sr. G. ró doná las més expressixas gracias a la premsa per haver correspost a la invitació, y com si aquestas paraulas obehissin a una senyal convinguda, los representants de la premsa de fora y local, brindaren, si de brindis se poden titular las quatre paraulas ditas allí, en familia, per la prosperitat del Gran Café-Restaurant de París, pera que'l saló de billars y sala de tresillo, que dintre pochos moments s'havían d'obrir al servey del públich, re-dituessin als Srs. Montserrat y Giró los beneficis que era d'esperar al capital invertit, pera felicitar als artistes per lo acertats en sos travalls y finalment pera testimoniar lo seu reconeixement a la deferencia de que havían sigut objectes per part dels Srs. Montserrat y Giró.

Lo saló de billars ocupa un espayó local que permet en lo mateix l'aplassament de cinch taulas de billar, una de xapó, dos de trentahú y dos de caram-bolas.

Decorat lo saló per lo reputat pintor decoratiu, nostre amich Sr. Bergadá, y encarregat de las obras de fusteria lo Sr. Llaberia, ofereix un cop de vista molt simpátich y agradable no deixant de ser sever y magestuós, com correspón a locals d'aquesta naturalesa.

La sala de tresillo en la que hi ha vuyt taulas es d'una elegancia exquisita: empaperadas las parets y estorat lo pis, fa que la estada en la mateixa sigui molt confortable.

Tant lo saló com la sala, están emplantats en lo que temps endarrera fou sala d'espectacles del «Café de Comers» ó «Palais des Fleurs» obrint porta al carrer de Sant Joan. També obran porta que comunica ab la sala de caté restaurada ó sigui la que s'comunica ab lo que podríam dir antich Caté de París per las portas que una y altra obran en l'entrada del edifici Teatre Fortuny.

Al montar los senyors Montserrat y Giró un saló de billars y una sala de tresillo en sou favorescut café, no han fet mes que correspondre al favor, cada dia mes crescut que li dispensan nostres vehins y omplir un buyt que de temps se venia sentint en lo primer café de nostra ciutat.

No voldriam enganyarnos; pero aquesta innovació, a nostre judici, los ha ser molt reproductiva.

Durant casi tot lo dia d'ahir, se desencadená sobre nostra ciutat una tormenta de vent, com no s'recorda d'altra igual de mitj sigle enera a nostres dias.

L'ayre huracanat que regnava causá dany de consideració a la agricultura, arrencant varis arbres de soca y arrel y trencant moltas més branques d'altres que prou corpulents ó flexibles resistían la forta em-penta d'aquell.

Nostre terme Municipal, no obstant, no resultá tan perjudicat com lo de Cambrils, Hospitalet, Ametlla y Tortosa, ahont segons noticias difícil fora trobar una finca que no s'hi vegés més d'un arbre arrencat.

La majoria de pals del teléfono també anaren per terra interceptant la linea de Tarragona a Valencia, per lo qual l'«espréss» de la nit que passa per Saló a las vuyt de la nit, no ho feu fins a las onze.

Dins la ciutat causá també alguns desperfectes en totas las instalacions de la xarxa telefónica y en varias casas, entre ellas una de la Plassa de la Constitució, haventhi necessitat en aquesta de posar de punt a un guardia municipal pera que avisés als tranzeunts.

Dos cotxes que anavan al Cementiri, una forta bufada de vent los feu volcar rebent a més del susto, las personas que anavan dins, contusions lleugeras.

En lo carrer de Sant Joan y Plassa del Hospital civil, era tanta la forsa del vent, que la major part de noyas que sortían a dos quarts de set de la escola, lo vent se las emportava algunas passas pera llensarlas després per terra.

Una d'ellas hi estigué uns bons cinch minuts sense que ningú s'atrevis anarla a auxiliar.

Afortunadament de desgacias personals, a escepció de las personas que anavan en los dos cotxes citats, que sapiguém, no se'n registrá cap més.

Aquesta nit en los salons de las societats «El Olimpo», «El Alba», «Centro Republicano Democrático Autonomista» y «Juventud Reusense», tindrán lloch lo segon ball de la temporada de carnaval, sent d'esperar que dits concorreguts salons se veuran bastant animats y que no hi faltaran tampoch las bulliciosas disfresses que donan la nota característica als mateixos.

Las Juntas directivas de las mentadas societats han tingut la gelenteria d'invitarnos. Agrañim la atenció.

Dissapte morí a Tarragona D. Manuel Villalba Rios, pere de nostres particulars amichs y companys en la premsa D. Sixto y D. Emili Villalba.

Enviém a nostres distingits companys lo testimoni de nostre més sentit pesam y ls hi dsitjém aquella resignació tan necessaria pera sufrir aquesta nova que'ls ha postrat en lo major desconsol.

Personas arribadas de Cambrils nos aseguran que la ventada de diumenje enderroca la major part de las fumeras de las casas de la vehina vila y que prop de la riera, lo vent feu abocar tres tartanas sense que cap persona s'atrevis a passar la tierra pera anar a auxiliar a la gent que conduhia aquellas tartanas.

Tan imponent se presentava allí aquest element, que tenie esverats fins a las personas més despreocupadas.

Ahir a la tarde en lo port de Tarragona ocorregué un sensible incident que costá la vida a un peó y será molt fácil que també s'tingui de tallar la cama a un mariné.

Aquestas desgracias las motivá un topament entre un bocoy y un casco d'arengadas, que ocorregué al verificarse la carga y descargá del vapor «Iberia», puig las ansas que agafavan los caps de doga se despregueren y'l bocoy caygué a la barcaassa aplastant a un dels treballadors y agafantli a l'altre la cuysa.

Avuy de dos cuarts de dotze del matí a dos cuarts de dugas de la tarde, la Banda Municipal situada en lo Passeig de Mata, donará un concert per compte dels senyors socis protectors en lo qual executarà varias pessos de son repertori.

Copiém de El País de Lleyda: «Dintre de pochos dias publicarà «La Associació Catalanista de Lleyda» lo cartell-convocatoria pera ls Jochs Florals que se celebraran en lo mes de Maig, en un dels dias de la próxima festa major.

Aquest any prometen revestir inusitada pompa, donchs vindrá a presidir aquella solemnitat literaria l'agregi y popular poeta D. Víctor Balaguer, un dels més ilustres, per no dir lo primer, dels que més han contribuhit al repaixement de las lletas catalanas y que mes han treballat pera donar a conèixer, ja com reputat historiador, ja com eminent literat las glorias y grandesas de nostra terra y ls esplendors d'aquellas «corts d'amor» en que tan brillaren los bardos provensals irradiant la cultura y'l gust per las lletas, en la edat mitja.

Fins ara son varis los premis oferts pera dit certámen, que indubtablement acreixerá la importancia de dita Associació.

Demá a dos cuarts de deu de la nit, cas de que s'reneixin suficiet número de senyors regidors, nostre Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria.

La vehina vila d'Aleixar demá celebrarà sa festa major, ab varis solemnes funcions religiosas y regozits públichs.

Llegim en lo Diario de Manresa:

«Ab motiu de la sensible mort del sabi P. Faura s'ha encarregat de la Direcció del famós Observatori Meteorològich de Manila lo no menos ilustrat Reverent P. Algué, fill d'aqueixa ciutat quals mereixements son universalment reconuts.

Segons nota que se'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies pujá la cantitat de 1303'25 pessetas.

Regions espanyolas

Madrid 30 de Janer de 1897.

Senyor Director:

Molt senyor meu: Estém frescos en tota la extensió de la paraula. Janer se despedeix ab una temperatura digna del Nord d'Espanya.

Quan los filántrops que s'ocupan d'escriure sobre las necessitats del quart Estat, en confortable gabi-

net, ben menjats y ben abrigats, pensin en lo «cuchitril» sense estora y casi sense llit, en que sos patrocinats esperan que abonansi 'l temps pera jugar-se la vida en un andami, deuen sentir cert remordiment d'ocuparse tant de la filosofia y tan poch del Catecisme.

No abomino dels que escriuen grans párrafos y fan bons discursos sobre 'l present, lo passat y 'l porvenir de las classes obreras; pero entenoh que, més que aquestas manifestacions, han de menester lo carinyo práctic, traduhit en socorros.

La classe jornalera de Madrid atravesa una crisis molt grave, y la de Andalusia altra molt tremenda.

Quan los pobles demanan pa y treball; quan los fets son, no 's destrueixen sas causas, y no hi ha que argumentar, sino donar solucions prácticas. A Andalusia, lo problema es gravíssim: afortunament, algunas explotacions, com la de vins que a Jerez te la casa de D. Pere Domecq, que cada dia troba major mercat: a sos productes, segueixen treballant, com ho fan altres moltes de la localitat y d'altres punts, y aixó fa que 'ls obrers de la industria no vingan a augmentar lo conflicte dels treballadors del camp.

En la situació per que 'l país atravesa ab las guerres de Cuba y Filipinas, cualsevol trastorn interior, per petit que sia, podria convertir-se en gravíssim.

Per aixó la agitació carlista te molta importancia: lo Manifest de Loredán —que Manifest es, encarque s'ha anomenat acta política—si los l' anunci d'un moviment, tindria grandíssima gravetat.

Los que, quan parlan dels carlistas, diuen que son quatre sacristans, perden son temps llastimosament. Una agrupació que sosté sos ideals sexanta cinch anys, trasmetentlos de pares a fills; que ha pesat sobre las armas en diferentas ocasions un exercit organiat, es un factor importantíssim en la política espanyola.

Si la bandera carlista la fes apoyar D. Carlos a Espanya per un exercit de 80.000 austríachs ó 80.000 russos, lo problema carlista no seria problema; pero com son espanyols los soldats carlistas, aquets 100.000 homes deuen pesar algo en la balansa de la política espanyola. Del patriotisme de tots hi ha que esperar que no s'augmentarán las desventuras de la Patria.

Afortunadament la cuestió cubana pren millors direccions, y á pesar de tots los infundis que diariament surten de Nova York, hi ha algo en totas las corrents que demostra que aném camí de la pau.

Las impacencias, la passió política, las suspicacias, poden fer molt dany, y no he de contribuir jo á aumentar un mal que soch lo primer en deplorar.

En la política general del mon, la que en lo modern argot s'anomena la *dúplice*, te grandíssima importancia, y qui sab si á la influencia de Russia, quals homes d'Estat están donant probas de gran inteligencia, se deu que 'l Japó no ajudi á Filipinas, y que 'ls Estats Units que comptavan ab aquesta ajuda pera apretar á Espanya, tingan que humanisarse en la cuestió cubana.

¿Cóm, de quina manera, per quins camins ha buscat Espanya una acció diplomática? Ni ho sé jo, ni ho saben las Agencias, ni ha transpirat al públich que s'ocupa de política; pero la acció existeix. Y al temps.

L'alsa de nostres valors es un sintoma evident; lo diner, que als pobres los hi sembla molt mal criat, es, no obstant, un gran polítich.

A pesar de totas las dificultats per que atravessém, lo país segueix treballant, y cada dia s'aclimatan a Madrid y en provincias novas industrias: pera la fabricació d'ascensors hem sigut fins ara tributaris dels Estats Units, y ja 'ls senyors Munor y Guitart, enginyers y arquitectes, construeixen y envian a tota Espanya, en millors condicions económicas que 'ls Americans, sos ascensors Sevilla, hidràulichs y eléctrichs.

Espanya está mo't mal jutjada en quant a sas aficions industria's y treballadoras; en fundició, en teixits, en cerámica, en papeleria, en moltas manifestacions industrials, y principalment en la criansa y fabricació de vins y licors, nostre país ha donat grans passos en los últims anys: a América, en tota la América llatina, las marcas espanyolas, com succeheix a Henri Garnier y Companyia, de Pasaj-s, son ja mes conegudas que las extrangeras. Pero es moda preferir lo que no es espanyol, com es moda suposar que nostra patria ho espera tot del miracle y de la loteria: La Equitativa dels Estats Units, que tant treballa a Espanya, demostra en sos últims balanços que la costum del estalvi comença a arraigar entre nosaltres.

Repeteixo lo que he dit moltes vegadas: soch dels que tenen fe en lo porvenir d'Espanya, y no vull seguir en aquest ordre de consideracions, no diguin v. s. tés que dogmatizo ab massa frecuencia.

Se preocupan los círculs polítichs de las cuestiones de Marina; se parla de la adquisició de nous barcos, y tots están conformes en que si hem de conservar las colonias, nostra Marina deu cuydarse molt.

S'ha calmat la agitació produhida per *El Imparcial* y *l'Heraldo*; la peste bubónica sembla no amenassar a Europa tant com se creya; en l'Ateneo continúan los estudis superiors, havent cridat molt la atenció la conferencia del senyor Azoárate; s'espera ab ansia la arribada del Marqués de Apezteguia; en la Comediá s'ha estrenat ab molt bon éxit «Don Quijote de Madrid»; en la Zarzuela Javier de Burgos y 'l mestre Jiménez han tingut un gran éxit ab «La boda de Luis Alonso»; lo President del Consell está millor de sa reuma; las Cortes no s'reunirán fins al Maig; no es cert que Fabié hagi inventat un nou explosiu; Vico se marxa a Andalusia, y jo, que tinch necessitat de permanceixer a Madrid, desitjo a vostés menos fret y quedo, com sempre atent y segur servidor,

Garci-Fernandez

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 30 y 31 de Janer de 1897

Naiements

Mercé Monné Sugrañes, de Jaume y María.

Matrimonis

Joan Martí Cañellas, ab Antonia Ollé Roig. —Eldio Joaquin Fusté, ab Seres Llorba Aulés. —Joseph Abelló Escoté, ab María Escoda Figueras.

Defuncions

Jaume Pedrol Pallejá, 63 anys, Hospital Civil. —Andréu Rovira Pamies, 57 anys Plassa Constitució 11. —Teresa Ferré Vallvé, 57 anys, Merceria, 10.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos.	Grams	Satisfet Pts.	Cts.
Bous	1	256	200	51	24
Badellas	2	307	400	61	48
Bens	47	654	400	130	88
Cabrits	1	10	800	2	16
Tocinos	12	724	500	159	39

Desputllas de bestiar de llana y pel

405.15

19.38

Total adeudo 424.53

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy. —La Purificació de Ntra. Sra.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy dia de la Purificació de la Verge, al mati á las vuyt tindrà lloch la comunió en l'Altar de Nostra Sra. de la Misericordia y á dos quarts de cinch de la tarde una funció religiosa dedicada á la propia Verge.

Sant de demá. —Sant Blay.

SECCIO COMERCIAL

Mercat de Reus

1 Febrer de 1897.

La persistent crisis perque atravesa Espanya y ab ella nostra ciutat, fa que 'ls mercats que aquí tenen lloch no responguin a la importancia de nostra plassa.

Privats casi per complert d'exportar nostres fruyts a Cuba y a las islas Filipinas, paralisat en bastanta part lo comer ab Fransa, y lo escassés de diner, son causas suficientes pera desanimar als comerciants y compradors y obligar a aquets que s'concretin á fer las compras més necessarias è indispensables.

Lo mercat d'avuy, no obstant, ha sigut més animat en tranzaccions que 'l de la setmana anterior, haventnos visitat bon número de forasters dels pobles circunvehins y havent safert també 'ls preus una petita oscilació en lo sentit d'alsa de varis articles, lo que es sempre un bon auguri, puig indica que la escassés d'aquells productes existeix y que la calma dels anteriors mercats no la justificava las massas existencias.

Los preus á que s'cotisavan los diferents articles que son mercat en aquesta ciutat son los següents:

Vins negres: de nostre camp de 19 á 23 pessetas carga de 121.60 litres: id. del de Tarragona y Valls de 14 á 19 ptas. id.; idem del partit de Montblanch de 16 á 20 l. id.; idem del Priorat de 24 á 30.

Vins blancs: dels partits de Tarragona y Valls de 20 á 24 pessetas; de Montblanch de 16 l. id. á 19.

Mistelas: la negra continúa cotisantse de 42 á 46 ptas. carga de 121.60 litres y la blanca de 31 á 35.

Esperits: se factura lo selecte de 39.40 graus á 116 ptas. los 100 litres; l'extrafi á 114 ptas. los idem id.; y 'l fi á 112 idem los id.

Avellana ab crifolla de 22 á 22 l. id. ptas. lo sach de 58 kilos; grá sol de 38 l. id. á 39 idem lo quintá de 41.60 kilos.

Atmetllas: La Esperansa gra sol de 55 á 58.75 ptas. lo quintá de 41.60 kilos; llargueta de 55 á 57 l. id. ptas. id. id.; la comú de 47 l. id. á 50 id. id.; la molla de 31 á 32 l. id. lo sach de 50 kilos.

Farinas: la de 1.ª á 19 l. id. rals arroba; rodona á 18 id. id.; de 2.ª á 16 l. id. id.; de 3.ª á 24 ptas. lo sach de 80 kilos. Tercerilla á 12 ptas. sach de 7 arrobas. Farinetas á 20 ptas. id. de 9 id.; Trits á 23 y 24 rals quartera doble; segó á 18 y 19 rals id. id. Ordi extranjer á 31 rals quartera de 70 litres; ordi del país á 32 y 33 rals id. id. Favons á 11 l. id. id. id. Moresch á 10 ptas. id. id. Garrofas á 21 rals quintá.

Olis: del camp á 18 y 19 rals coarta; Urgell á 17 y 18 id. id. Arrieria á 16 l. id. y 17 id. id. de remolta á 15 l. id. á 16 duros carga.

Palla: del camp á 12 rals quintá; d' Urgell á 10 id. id.

MERCAT DE PESCA SALADA

Arregadas: en la passada setmana arribaren procedents de las Rias de Galicia varias facturas que se colocaren tal com segueix:

Vivero, crescudas de 19 á 21 ptas.; mitj crescudas á 18 id. Arossas, crescudas á 20 id.; mitjanas, á 18 id.; Espasante, crescudas á 20 id.; mitjanas 16 á 17 id.

Ha entrat lo vapor «Baramio» al vehí port, que ha deixat algunas facturas de Vivero, Carimo y Cedeira, que per arribar molt tart los carros que las transportaren en aquesta, encars no han sigut cotisadas.

Bacallá: se va acabant lo que deixá 'l vapor «Sevilla» del modo següent:

Noruega 1.ª superior 38 y 39 ptas.; idem mesclat 37 l. id.; Faroé 1.ª superior 38 id.; Islande 1.ª superior 37 y 38 id.

També s' Descarregá pera aquesta plassa lo vapor «Iberie» 50,000 kilos haventhi Noruega 1.ª superior y mesclat, Faroé 1.ª superior que transportat en vagons a aquesta no s' Descarregará fins demá passat.

Tunyinas: s' han fet algunas operacions de 30 á 80 duros bota segons classe que no las detallém avuy, per no ésser encara la época del consum d' aquest article.

Congre: s' han acabat totas las existencias de 18 á 22 duros los 40 kilos.

S' esperan algunas facturas que porta 'l vapor «Francolí» que segurament serán colocadas desseguida als mateixos preus.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 30

D' Arrecife y Lanzarote en 17 dias berganti goleta «Trinidad», de 116 ts., ab 136.000 kilos barrilla. Lo despatxan los senyors Casasac y Terré.

D' Ayamonte y escalas en 30 dias llaut «San Francisco», de 39 ts., ab 60 bocoyos de tunyina, consignat als Srs. Argenté.

De Bergen y escalas en 14 dias vapor noruech «Salitjelma», de 633 ts., ab 30,000 kilos bacallá. Lo despatxan los senyors Boada germans.

Despatxadas

Pera Cette vapor «Correo de Cartagena», ab bocoyos de vi.

Pera Port-Vendres polacra golega francesa «La Paix», ab bocoyos de vi.

Pera Hamburgo y escalas vapor «Pizarro», ab cargament de vi y avellana.

Pera Christiania y escalas vapor noruech «Salitjelma», ab cargament de vi.

Nota de las operacions de Bolsa que 'ns ha facilitat l'agent D. Joaquín Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Roí.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	65.35	Fransas	18.
Exterior	78.20	Orenses	.
Amortisable	.	Cubas 1886	95.65
Aduanas	95.75	Cubas 1890	81.55
Norts	26.60	Obs. 6 0/0 Fransa	91.95
Exterior Paris	63.31	Obs. 3 0/0	51.50
Paris	24.60	Londres	31.40

BOLSI DE REUS

Cotisacions realizadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65.35	Fransas	18.
Exterior	78.20	Cubas vellas	95.65
Colonial	76.	Cubas novas	81.55
Norts	26.60	Aduanas	96.25
Obligacions Alemanas	80.36	Oblig. 3 0/0 Fransas	51.63
PARIS			
Exterior	63.31	Norts	.
GIROS			
Paris	24.60	Londres	31.40

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comer D. Joan V. lles, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Valls Vallduvi.

Londres	90	djv.	00.00	diner	8	djv.	00.00
Paris	8	djv.	00.00	Marsella	00.00	00.00	00.00
VALORS LOCALS				DINER			
ACCIONS				DINER			
Gas Reusense	010	010	010				
Industrial Harinera	.	850	.				
Banch de Reus	.	600	.				
Manufacturera de Algodon	75	500	.				
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	.	100	.				
				415			

Imp. de C. Ferrando. —Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. expés, primera y segona dimars, dijous y diaspertes, (per Vilanova)
4:57 t. mercaderías, segona y tercera.
4:57 t. correo (per Vilanova)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:8 t. per id.
7:39 t. expés (dimars, dijous y diaspartes)

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:08 t. — 6:04 t. — 7:26 m.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

1:30 m. — 2:25 t. — 4:30 t. — 8:20 m.

De Reus á Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodi

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodi á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:20 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ D. CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona	8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8:30 m.
De id. directe	10:30 t.
De id. id.	1:30 t.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1897

LINEA DIRECTA PERA L RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Febrer directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 1 de Febrer lo vapor «Aquitaine»
lo dia 26 de

Consignataris á Barcelona, RIOL y C.; Plasse de Palacio. — Barcelona.

Diposit de pianos de Coll y Garriga

PIANOS

a cordas creuhadas ab march de ferro y claviller de metall nikelat á 150 duros.

Diferents

MODELS

de construcció moderna

forma elegant

Interior del piano

VILLARROEL, núm. 1, pral. Cantonada ronda Sant Antoni.—BARCELONA

BOLETS DE BUS	
Interior	0.25
Exterior	0.35
Amortizable	0.50
Aduanas	0.75
Yates	1.00
Exterior Paris	1.25
Paris	1.50

VALORS LOCALS	
0.10	0.10
0.20	0.20
0.30	0.30
0.40	0.40
0.50	0.50
1.00	1.00
1.50	1.50